

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAPO.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hatankint ötször: keddén, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábon petitsorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint szintén 5 db izheli hirdetés a kétszeres árú. Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr. „Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény minden pont sora 15 kr. Név. vagy börtmentlenül beküldött kóriratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyasintén kőziratok nem adatkak vianna.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve. Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr. Fél évre 5. Egyes szám... Előfizetési pénz s minden közlemény: főpiacz, VECSEY-káz. fűdésint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők. Előfizetési helyben: TELEGGDI K. LAJOS és íg. CSÁTHY KAROLY könyvkereskedésében és a szerkesztőségnél. Egyébként a postahivatalok útján.

Magyarország legelső és legutolsó rendszeres költségvetése.

II.

Pénzügyminisztereink fejtörése napról-napra új adóalapot keres. 1849-ben összes rendes adó nem állott a hadi adó, a városok díja és a zsidók türelmi béréből. Közvetett adó volt; a harminczad, posta és sójüvedék, kereskedelmi s váltó-törvényeséki díjak. Ma egy kis könyvet tesz ki az adónevek pusztá el-sorolása. Az 1882-ki költségvetés bevételi része 14 fejezetből áll és 107 féle czímen szivattyuzza ezt az árva „hazát.” De nem csak a czim és mód sokfélesége, hanem az elviselhetetlen összszegkek aránytalan magassága, a kivételére s beszedésére irányzott slendrian, erőszakos kezelés az, mely hihetővé teszi azon statisztikai kimutatást, hogy az államok seregletében a magyar állam-polgár fizeti a legnagyobb állami adót.

Ez tény! Ehhez jönnek még megyei, községi kiadásaink s a különféle okból kirótt pótdadók; vicinális vasutak, vicinális országutak, vicinális és országos vízszabályozások sat. sat. Nagyobb községekben vízvezeték, csatornázás, kövezés, világitás sat. Azután községi, egyházi tisztviselők, papok tanítók, jegyzők, lódoctorok, körorvosok sat. fizetése. Mig itt sincs vége. Jön a jótékony-czélú hangverseny, szoborfelállítás, vereskereszt egylet, a jótékony-ságnak száz karral pumpoló szelid követelése. Mikor mindezek meg van-

nak, azután éljen az ember, ahogy tud; a rozsa, árvíz, szárazság, filokszera sat. csapások időlegesek, ezek nem vétetnek számba.

S mikor mindez így vagy, akkor összeül Budapesten egy enquette és nagy bölcsen felteszi a kérdést, hogy valjon mi lehet az oka annak, hogy Magyarországról mind többen-többen költöznek ki évről-évre? Nehéz kérdés!

Most folyt le az 1883-ki költségvetés, igen nagy szükség van arra, hogy mindezen körülményeket figyelembe vegyük. Figyelembe vegyük azt, hogy Magyarország már több adót meg nem bír, és az új költségvetések emelkedő deficitjükkel tönkre juttatnak.

A bajon segíteni kell. Nem akarunk olyan kiadásokat nem teljesíteni, melyektől az ország elöhaladása, felvirágzása függ. Mindezen kiadásokat mint jóhazafiak örömmel, s Magyarország nagygyátételének reményével megelégedetten teljesítjük. De vannak újabb költségvetéseinkben 1867. óta olyan tételek, melyek nézetünk szerint czélunkat elő nem segítik.

Az 1882-ki költségvetés 26 millió deficittel lett törvényesítve; ugyde ezen költségvetésben 153 millió olyan kiadás vétetett be, mely az 1883-ki javaslatban is előfordul, s melynek teljesítése nehezünkre esik, s melytől nézetünk szerint nem függ Magyarország boldogsága.

Ezen 153 millióban benne van a delegatio kiadása, quota, németvilágbeli nyuzók nyugdíja, általunk

mindannyiszor ellenzett államadóság, Horvátország szükséglete, boszniai okkupáció.

Nekünk mindezek nem kellenek; s mindezek egy egészen a lehetőségig független Magyarország szükségleteit nem is képezik. — Hazen 153 millió évi kiadásból mindaz elesik, kivéve a már törvény szerint elvállalt állami adósságoknak a nemzet becsülete fenntartása okából fizetését — a mely egy független Magyarország kiadását — mondjuk — különben sem képezik, s csak az marad meg, a mi a nemzet jólétét elősegíti: ezen levonással kitelik egyszerűmikorra a 26 millió deficit, megkönynyebbtülve lélegzenek az adózó polgárok s Magyarország függetlensége sem csekély eredmény lenne!

Most le folyt az 1883-ki költségvetés egyfelől; másfelől az adó-executió. Az állam olyan, mint a paradicsombeli fa: virágzik is, gyümölcsözik is egyszerre adókezelését illetőleg. De a paradicsom élet sem tartott sokáig. Vigyázzanak a polconülék és mindenek felett a jövő költségvetésnél: Caveant Consules!

Bölöni László.

Thaly Kálmán országgyűlési képviselőnk a képviselőház tegnapi ülésén a horvát-szlavon miniszterium költségvetésénél felszólt. Utalt a horvát tanintézetekben divó tankönyvekre, melyek meg egyfelől meghamisítják a történelmet, másfelől határozott ellentétben állnak a közzjoggal, Ezek mételezik meg a horvát fia-

talságot. Említi, hogy egy szlavonai horvát alispán a legkeményebb szavakkal lonczoztatott vissza a Dráván egy csoport magyar embert, kik Horvátországba munkát kerestni mentek. Felhívta aztán a horvát minisztert, hogy a magyar-horvát testvériség érdekében használja föl befolyását. — A horvát miniszter felszólalása után a költségvetés megszavaztatott.

A bomlás kezdete Törökországban. Konstantinápolyból sürgönyzik tegnapi:

A helyzet igen válságossá vált. Abdul Hamid szultán uralma fenyegetve van, miért is elővigyázatból tetemes pénzüsszegeket küld külföldre. Általában nagy változás van készülöben és ezen okból Dufferin lord angol kagykötet meghosszabbította távolmaradását Konstantinápolyból, mert el akarja háritani a felelősséget az angol politikáról.

A képviselői mandátumnak három évről öt évre való kiterjesztése tárgyában megindult a kormánypart körében az akció. Az említett czélú indítványt számos képviselő írta alá. A kormánypart egyes tagjai által egyszermind a házszabályok revíziója tervezotik.

A képviselők köréből alakítandó becsületbírószág iránt, melynek tervét Ivánka Imre penőitő meg, élénk érdeklődés nyilvánul. Remélhető, hogy ez uton megtalálattik a forma, mely ált. l. a párbajok a képviselők közt elkerülhetők lesznek s a példa tán egyéb körökben is követésre talál.

Valóban, nem tudom minek köszönjem e megtiszteltetést. Boldogítson mást érzelmeivel s engem kiméljen meg neveltséges vallomásaival. Ajándokáról lemondok.

Kócsag ezt nem várta, hanem azért erősíté magát. Hozzá van már ó szokva ilyen dolgokhoz. Tettetés az egész; csak rajta, szavakkal megszéledíteni a kis vad galambot!

Mi öröme tetik benne szétzuzni szivemet? ... Oh, kisasszony szerelmem tisztább, mint itt ez a gyémánt. Mert e karczperczben mindenik drágakő valódi briliánt. Nezze csak mily szép! Ezreket ér. Ugyan engedje meg már, hogy karjára kapcsoljam.

On vakmerő kezd lenni. Menjen, menjen közelemből, különben távozom. Beszélje inkább agarai bravourjait. Máskor gyötör... gyönyörködni ugyis szokott. Megirta már életrajzukat?

Kócsag kabátja belső zsebéből papirtekereszt vont elő.

Szolgáltatok vele. Így elmémtől is ajándokot nyer, mit érdemes megtartani azon órák emlékéll, melyek agaraim élményei miatt oly kellemesek lehettek. Saját kezemmel irtam meg a bohó állatok szereplését, s toldalécul arczképeiket is lerajzolám.

Milike mentegedőzött, de nem tudott szabadulni, s lopva kérő pillantást tett Arankára, mintha segítségért eszedzne. Szeliden igyekezett magától illő távolságban tartani a kiállhatatlan embert, midőn egy könnyű „ah” lebbent el ajkairól.

(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Szerelem és féltékenység.

Elbeszélés Garay Jánostól. (Folytatás.)

— En egyetlen barátom! — En lengett Bereki nr. Elragadtatásban nem volt képes mást mondani, csupán e három szót ismételte sokszor, nagyon sokszor, forró öletések kíséretében.

Kócsag pedig tovább tervezgetett, hanem magában. Minden jól megy; csak az esküvő történetét meg, majd tudja a többit!

Az ajtó hirtelen feltáult. Mint meglepett gonosztevők, összerendeztek. A kis házi nő lépett be mosolyogva, pedig Bereki ur inkább szerette volna latni baragot, durczás képpel; nem gondolta fel, hogy azaz áldott jó teremtetés tán haragudni sem tud.

Kedvesem, hol késtel ily soká? A bálban sem láttalak, s most hiába várunk a reggelivel.

Mint pacisirtabang zengett a szép nő miuden szava. Kócsag tövözletét fagyosan viszonozva helyet foglalt a pamlagon, s nyájasan unszoló férjét a vallomásokra.

Bereki ur szitkozódni szeretett volna s le volt fegyverezve. Azt az asszonyt nem tudná megbántani. Pedig tudja, hogy most sem az ő kedvéért van felöltözve olyan czifrán. Vagy tán nem is czifra, csak ő látja ugy? ... Hiszen mikor olyan csinosan áll neki az egyszerű organtín ruba is! Nem mer reá sem tekinteni; szeszorítja ajkait, elhatározva, hogy nem

szól semmit. Helyette Kócsag hadonáz mindkét kezével, ügyetlen mentségeket hordva fel; de a tulságos jóakarattal többet árt, mint használ. Különbben maga is ugy akarja; szerencse, hogy reá senki sem hallgat.

A kedves férjecske szótlanul megyen ki, azon szándékkal, hogy reggelizni fog. Két izben aggódva ter vissza, s végre arról is lemond, hogy éhségét lecsillapítsa. Hiába, az asszony csalja, s kitudja, hátha még ezen a Kócsagon is megakad a szemé. Hej, csak nagy baj, ha szép felesége van az embernek. Különbben csunya embernek. Tipeg-topog a szobában, mintha valamit keresne, vagy valami felfedezést akarna tenni. Mintha nem is ő hozzá beszélne, nem figyel, nem szól. De bezeg észreveszi, mikor Milike a szobába lebben, habár csak rubája subogása hallik. Erre már feltekint, s töprengéseitől menekülve akaratlanul szavakba önti sóhaját!

Hajb, csakhogy valahára hárman vannak!

Teringettét, elszólta magát. Mintha mindenik szava üldözö kísértette váit volna, siet ki a szobából. Az ajtó nyílásán át futólag látja Kócsagnak habotára torzult arczát, s hogy a nők miként pirulnak el ő miatta. De hát mit is mondott tulajdonképen? — Oh, olyan nagy zürzavár van a fejében, hogy álomnak gondol mindent; csak azt érzi, hogy nagyon szégyenlé magát, s hozzá még ches. Gondolkozott, hogy reggelizett e már? Bizony nem emlékszik reá; de sebah a szakács majd megmondja.

Kócsag azt várta, hogy egyedül maradjon a nőkel. Félig megnyerve a diadla, most teljesrege kell vinni. Bereki ur furcsa magavisletéről élczelni kezdett, s csak akkor hagyta el a habotázást, midőn látta, hogy aigha magára nem hagy-

ják jó kedvével. Hogy hibáját helyrehozza, szörni kezdte a bökokat, kapkodva hol erre, hol arra; de bizony biaban igyekezett hatalmába keríteni a kis tejharmatban megfűrtösztött kacsót, — mint ő kifejezte, — mert Mili kisasszony elfordulva tőle ablak piros könyöklőpárnáján keresett annak helyet: s hogy mindenképen biztosítsa magát tola-kodásától, elmerült az utcaai pezsgő élet nézésében. A kis házino egy könyv lapjait forgatá szórakozotian, olykor nem tudva leküzdeni egy egy mély sóhaját.

Ma chere Emília! — esengett Kócsag.

Milike bántódva fordult felé. Honnan ez a bizalmaság?

Kedves kisasszony! Mint a vulkán a tüzes lávát nem tudja örökkre keblébo zárni: ugy én sem titkolhatom tovább érzelmeimet. Nem lehet, hogy magától eltaszitson; oly szerelmet, mint az enyém, visszautasítani vétek. Oh, ha ez történik, nem éhetek tovább. En régen tudom, hogy hideg arca csupán álarcz; szive kiért is dobogna másért rajtam ki kívül? Ha kívánja bebizonyítom, mily lángolón szeretem, hanem most véretem ontani nincs idő, nincs alkalom. Érzelmimnek mégis jelét adom, fogadja tölem szivesen; ime itt van ajándékul, ez az ékszer, mely a Nagysádnál szebb kart, bájos Emília, nem ékesithetne.

Ovatosan voná ki zsebéből a karczperczet, s tokját felnyitva, ragyogó arczczal nyujtá előre. Várta, hogy mily mohódn fog után akapni ezen egyszerű leány. Mili kisasszony nénikéjére pillantott, ki meglepetésben a könyvet elejté. Egy tikos tekintet tapácst adott neki, hogy mit feleljen.

Advertisement for a watch or similar device, featuring an illustration of a watch and text in Hungarian.

A Vénus átvonulása a nap előtt.

— decz. 6-án.

Epen oly fontos, mint ritka csillagászati tünemény megy végbe ma decz. 6-án. Három égi test, a nap, Vénus és a föld egyenes vonalban fognak állani, úgy, hogy a földről tekintve, épen a nap előtt leend a Vénus s annak korongjánál vonul el balról jobbra. Szabad szemmel alig lesz ugyan kivehető, (kivált a ködös időben) de távcsőn tekintve, kerek fekete korongcskához leend hasonló.

Fontosság tekintetében kétségkívül a legkiválóbb lesz e fenomen századunk valamennyi égi jelensége között, mert nem kevesebb, mint az egész világegyetem nagysága leend kiszámítható belőle.

A csillagászat t. i. megtanít a pontos ismeretere a naprendszerünk tagjai, az üstökösök, sőt a bolygók közti távolságoknak és viszonyoknak. A Kepler féle törvény alapján a legnagyobb szabotossággal megjelölhetjük, mennyivel távolabb van p. Jupiter csillagrendszerünk központjától, mint a föld, vagy bányászotálható a mi távolságunk a naptól a legközelebbi állócsillag távolságában stb. de mindezek csakis viszonyok, melyek nem adnak nekünk felvilágosítást a valódi nagyságról. Földünk távolsága a naptól az egység, melyre minden viszonyok ráalkalmazhatunk; a mérték, melylyel a csillagászok meg szokták határozni az égi távolságukat. A míg azonban magát e mértéket nem ismerjük, ismeretlen nagyságok proporciója marad számunkra az egész világ, melynek térbeli kiterjedéséről nem alkothatunk tiszta fogalmat. Csakugy, mintha a legpontosabban ismernők valamely idegen pénzrendszer beosztását anélkül, hogy tudnók, mennyi értéket képviselnek a mi forintunkban számítva egyes részei. A Vénus átmenetéből megismerhetjük az égi mértéket, mérföldben meghatározhatjuk a föld és nap közti távolságot s egyszerre valódi nagyságban s egész magasztosságában áll előtünk a világ.

A csillagászok természetesen minden lehető módon megkísérelték a teremtes ezen alapmértékének kifizetését. A régieknek igen téves fogalmuk volt róla, bár a hold távolságát meglehetősen pontosan meg tudták határozni. De annál nagyobb tévedésben voltak a nap távolságára nézve. Samosi Aristarch, Koperniknek szellemes elődje, megmérte s a valószínű feltevése kisebbnek, a holdnál csakis tizenkilenceszer nagyobbak találta. Nem igazítá helyre e görög mérést a középkor, helyesnek találta a nagy észlelő Tyche Brache is. Kepler, kinek vállán a modern csillagászat nyugszik, gyanítá ugyan hogy nagyobb a naptávolság, de az akkori tökéletlen eszközökkel nem tehetett pontosabb méréseket.

A két első Vénus-átvonulás közül, melyek a távcsőnek a XVII. ik század elején történt felfedezését követték, nem volt megfigyelve az első, az 1631 ki, legalább nincs róla feljegyzés a csillagászati irodalomban. Az 1639 ki észlelték ugyan, de a nélkül, hogy sejtették volna jelentőségét a tudományra nézve. Ellenben Halley utmutatása szerint több oldalról készülték a naptól kiszámítására használni fel az 1761 ki átvonulást. Sajnos a kedvezőtlen időjárás és több más zavaró körülmény megnehezíték az észleletek kielégítő eredményét.

Annál nagyobb feszültséggel várakoztak a 8 évvel későbbi átvonulásra, melyet megfigyelni tudósokat küldött minden európai állam a legalkalmasabb pontokra. Ezuttal meg is találta jutalmát fáradozásuk. Észlelték az átvonulást Oroszországban, Finnlandban, Keletindianában, Olahaithan, hova Cook, a híres földkörüli utazó ment el. Sajatszerű balsors üldözte ez alkalommal Legentil csillagászt. Keletindianába utazott, de az angol-francia háború megakadályozta kellő időben való megérkezését. Áthatva az úgy iránti buzgóságtól, 1769 ig Ázsiában maradt, nehogy újra elszalaszssa a tüneményt. Elérkezett az obajva vart nap s épen a döntő pillanatban irigy felhők gomolyodtak össze s eltakarták szemét elől a napot. Idő, fáradság és költségek merőben kárba veszték.

A különböző észleletek alapján ki számították azután, hogy a naptávolság 20,065-ször akkora, mint a föld átmérőjének fele, vagyis 20,682,000 földrajzi mérföld. E számot mérévadónak tekintették egy egész emberöltőn át; Encke alapos és kimerítő munkája kétségbe nem vont tekintélyvel ruházta fel, átment minden csillagászati tankönyvbe, közös tulajdonává lett minden művelt nemzetnek s rá alapították az égi testek nagyságára s

távolságára vonatkozó további számításokat is.

Utóbb azonban kételyek merültek fel az Encke-féle számítás alaposága iránt; a naprendszer mozgásaiban oly eltéréseket észlelték a felvett elmélettel, melynek csak a naptávolság kisebbre vétele után valának megfejtethők. Leverriert, a láthatatlan világok hírnöve bivarát, más mértékegyseg keresésére indították a Venus és Mars mozgásai s lassankint rájöttek a csillagászok arra, hogy a naptávolság s az égről egyéb térfogati viszonyaira vonatkozó számítások mintegy harminczad résszel megkisebbitendők.

Ily körülmények közt fokozott jelentőségűek lettek a tudományra nézve az 1874 ki s 1882 ki Vénus átmenetek, melyeknek döntőnők kellett a még mindig nem tisztázott kérdésben.

Annival inkább várhatták ezt, mert időközben, az 1769 ki átmenet óta mind elméletileg, mind gyakorlati tekintetben óriási haladást tett a csillagászat. Az észlelés optikai és mechanikai segédeszközeinek addig lehetősége sem hit tökéletességet adtak az angol, francia és német s legjobban az északamerikai tudósok és művészek vállaltat erőfeszítései. Megszaporodtak a heliometerrel, eredetileg a múlt század angol találmányával, melyet a német Frauenhofer és Repsold a gyakorlati csillagászatnak egyik legfinomabb mértékévé fejlesztettek. A fényképezés is, mely egy kiterjedt alkalmazást nyert már az égitestek tudományában, számos felvetésre nyújtott módot az átvonulásnak egész tartama alatt. A nap fényképi felvételére berendezett távcsöveket tudvalevőleg heliografoknak nevezik. A heliometerrel minden pillanatban meghatározható a Venus és a nap központjai közti távolság s a találkozás időpontja.

A múlt évszázadbeli tapasztalatokon okulva, javították az észlelési módszereket is s így minden körülmény egyesült, hogy a legújabb átvonulások teljesen kihasználhatókká vájanak a tudományra nézve.

Minden országból tudós-expedíciók vonultak hát 1874 ben a keleti földtekére, hol az átvonulás látható vala. Az oroszok egymagukra harmincz állomást foglaltak el s távsodrony-hálózáttal vonták be egész Szibériát a csendes-tenger parjáig, hogy pontosan meghatározhasssák az észlelési pontok földrajzi hosszát e tartományban. Németország őt észlelőt állított fel Taifuban (északi Kínában), a Kerguel-, Auckland- és Mauritius szigeteken s Ispahanban s összesen mintegy kétszáz különböző nemzetiségű csillagász észlelte hetven állomáson az átvonulást. Természetesen élénk részt vettek a megfigyelésben a tünemény láthatóságának területkörébe eső csillag-dák is.

Az észleletek teljes eredménye még nem fekszik előtünk, mert a heliometer-mérések kiszámítása s a sok száz fényképek összehasonlítása felette időt rabló munka. Különbösen is az 1874-iki átvonulás feldolgozásának csak ideiglenes lehet a jelentősége s csak a jelenlegi fogja rátni a pecsétet. Mindkettő természetesen összefügg s valamint 1761 ki csak alkalom volt a Halley-féle módszerrel való gyakorlati megismerkedésre s tapasztalatok gyűjtésére, melyek 1769 ben értékesíthetőek valának, úgy az 1874-iki átvonulást is csak előtanulmánynak tekinték a csillagászok az új készülékeknek, a heliometernek s a heliografnak kipróbálására.

Ki is tűnt, hogy a fényképezés nem felelt teljesen meg a hozzá kötött várakozásoknak, a fényképek nem eléggé élesek, s így belőltük a kívánt pontossággal lehetne kiszámítani a görceó alatt a két égitest központjainak távolságát. Ellenben a heliometer teljesen igazolta magát s így a mostani átvonulásnál különösen ezen eszköz fog kiterjedt alkalmazást nyerni, míg a fényképezés nemleg háttérbe szorú.

A legnagyobb gonddal s buzgósággal törtétek minden oldalról meg az előkészületek ezen átvonulás észlelésére. Sőt a vállalatban részt vevő nemzetek 1881-ben Párisban internacionális tanácskozást is tartottak s megállapodtak az alkalmazandó eszközök s módszerek lehető egyöntetűsége nézve, a mi lényegesen könnyíteni fogja a végleges eredmények kiszámítását. A tünemény ezuttal főleg a nyugoti földtekén lesz látható s Amerikának jeles csillagászok vezetése alatt álló, kitűnő eszközökkel ellátott csillagdei alkalmazásint nem kis mértékben hozzá fog járulni a nagyfeladatot megoldásához. Az Európából tengeren tuli utra kelt expedíciók, melyek egyikében az ó-gyalmai csillagda is részt vesz, már a kiszemelt állomáshelyeken vannak.

Németország négy amerikai észlelő

állomást szerelt fel Hartfordban, Askonban, Bahia Blankaban. Mindenik el van látva egy Frauenhofer féle heliometerrel s két egyenlő hatlábú refraktorral. Anglia összesen tizenhat állomást szemel ki. Brazília, melynek uralkodója tudvalevőleg maga is tevékeny munkása a csillagászatnak, Pernambuco és Santiago de Cuba-ban állított észlelőket; az északamerikai kongresszus által kiküldött bizottság nyolcz állomást jelölt ki a Vénus-átvonulás észlelésére a francziák részéről pedig húszonhét tudós fogja észlelni a tüneményt Port au Princeben, Mexikóban, Martiniqueben, Floridában, Santa Cruzban, Chiliben, Chubutban és Rio Negróban.

Békés versenyre kelni látjuk ekként a művelt nemzeteket, nem üres fantomokért hanem az igazság felismeréséért — küzdelemben, mely nem választ szét, hanem egyesít, életet és nem öl, — küzdelemben, mely vetkőzteti ki az emberi érelmekből a gyűlölet, nem sújtja földre a legyőzöttet, melynek lélekemelő látványa megsemmisíti, fölemeli az embert!

EGYÜD ISTVAN.

Együd István, a debreczeni színház és a népszínház feledhetlen volt tagja, ma meghalt V á c z o n. — Halálát osztatlan részvétellel fogják fogadni barátai s művésztársai, kik a nemeslelkű, igénytelen egyszerűségű embert, a jeles színészt tisztelték benne; osztatlan részvétellel fogják fogadni ismerősei, kiknek számtalan feledhetlen estét szerzett mesterialakításával, különösen „Gáspár apó”-val a „Korvevilli harangok”-ban. Együd Szent-Endrén született, — egyszerű református földműves szülöktől. — A gyermekasiumi tanulmányok végeztével a teológiára ment, pap akart lenni, de e pályától később elidegenedvén, abbahagyta tanulmányait, s beállt színésznek. Kezdetben Molnár társulatánál működött a budai lánczidőfői volt színházban, később Molnárral együtt Debreczenbe jött, hol az itteni állandó színházak lett tagja. Fölváltva Debreczenben és Nagyváradon játszott. Később Budapestre került a népszínházhoz, melynek elsőrendű művésze lett. Alakításai mindenünknek élénk emlékezetében van; különösen mesteri volt „Gáspár apója.” Az utóbbi években egymás után érte a sok csapás; legelőször meghalt kisa fia, kit rendkívül szeretett, azután elvesztette nejét, utóljára pedig anyját. E csapások egészen megtörték; ehhez járult még, hogy legjelesebb szerepében, „Gáspár apó”-ban túlságosan megerőltette magát, lelkének egész erejével játszotta e szerepet, beteg lett; egy időre visszavonult a szinpadtól. Mikor elég erőt érzett ismét magában, ismét fölépelt, ugyanazon szerepben, de a szerep meghaladta erejét, s az odaadó, mélyen átértett játék aláasta egészséget. Megvált a népszínházról, s magányba vonult tavaly nyáron. Akik ösmerhették, alig bíhették el, hogy Együd többé játszani nem fog. Olyan nagyon égett művészetért, hogy betegségét bizonyára súlyosbította az, hogy a szinpadtól egyelőre megfosztották. S ösmerők őt szerte az országban majdnem minden nagy városban; és ahol ösmerték, ott szerették és becsülték is mert nemcsak jeles színész volt, de miatászerű családapa, egyike a legkedvesebb társalgóknak, és minden tekintetben tökéletes gentleman. De az a bensőség, amelylyel játszott, azt az egész szívet, melylyel családján, ket szép leánykáján és agg földműves szülőin csüggött, — megzilálta, idegeit végkép kimeríté, s őt magát lázas beteggé tette, S nehány éve, midőn már-már megtörte egészséget az az odaadás, melylyel a szinpadhoz ragaszkodott, — meghalt a fia, utána nemekára meghalt neje is, s ez végképp tönkre tette egészséget. Visszavonult a szinpadtól, amint mondák, csak egyelőre, hogy kipihenje magát; de akik tudtak, minő színész Együd, tudhatták azt is, hogyha ő visszavonul a szinpadtól, az csak véglegesen törtéhetik, ő másutt pihenőt nem talál soha zaklatott életért, mint a sirban. Az „irók és művészek körének” több éven át volt pénztárnoka. Legutóbb néha-néha belátogatott a fővárosba, s barátait s ösmerőseit biztatta, hogy a betegség nem tart már soká s ő ismét fel fog lépni, még pedig, hogy megmutassa, hogy egészsége mennyire helyreállott, legelőbb Gáspár apót fogja játszani, hadd lássák, hogy e szerep fölött, mely annyira megrontotta őt, most már urrá lön. S barátai mind mondták neki, hogy valóban jó színben van, s betegségé — meglátszik rajta! — nem tart már soká. S ime, igazuk volt, a betegség megszűnt, mert Együd István ma reggel

Váczon meghalt. Két árójának gyámjával nem enybiti ki, hogy edes atyjuk halálát az egész ország közönsége legmélyebb részvétellel fogadja. Temetésére holnap sokan utaznak Vácra a fővárosból.

UJDONSÁGOK.

* **Népgyűlés.** A kaszáló kérdésben mint értesültünk, ma délután két órakor a czizmadia-áruccsarnokban helybeli polgárok gyűlést tartanak. Kik hitták, össze gyűlést: azt eddig nem tudjuk, de az egész gyűlésről holnap majd bővebben értesülünk.

* **Nagy kód volt** tegnap este, midőn elő. A gázlámpák közvetlen közelében csak kis mécsnek látszóttak. A levegő is rendkívül rossz volt.

* **Thaly Kálmán** országgyűlési képviselő ur egy kötet könyvet volt szives adományozni a függetlenségi kör könyvtárának, melyért fogadja köszönetet a kör nevében. Csórián J. könyvtárnok.

* **Gyermekeknek.** Egy csomó képes könyvet kaptunk Stampfel Károly pesti könyvkiadótól. Jó lélekkel mondhatjuk, hogy e könyvecskékkel jobb és szebb karácsonyi s újvi ajándékokat adhatunk nem adhatna gyermekeinknek. A könyvek ny gyszerű csakis — gyönyörűen színezett — képekből áll, melyek mulattatva oktatnak. Az árak tekintve a fényes kiállítás nagyon olcsók. A könyvekért a nevezet cséghöz kell fordulni. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

* **Az ifjuság adója.** Megint megjött a rendelet, melyszerint a hadmentesek, kötelezettek a jövő évre szóló adó kivételre tárgyában az adóhivatalban jelentkezni. A városi tanács következő bizottságnak a városi tanács ki: Az 1880. évi XX. t. czikk 13. §. 3 dik pontja értelmében, minden e városban s ennek területén lakó mezőgazdák, gyártólajdonosok, gyárigazgatók, kereskedők, iparosok, vállalkozók, szülők, gyámok ezennel felhívatom, hogy a nálok alkalmazásban álló vagy családokban és gondnokságok alatt élő hadmentességi díj fizetésre kötelezett munkásaikat, segédjeiket, családtagjaikat, családtagjaikat — legyenek azok ide való illetőségűek, vagy vidékről Debreczenbe költözöttek is, — komolyan oda utassák, hogy az 1883-iki évi hadmentességi díj kivételéhez szükséges vallomástétel végett jövő 1883. évi február 1-től ugyanezen hó 28-ig a városházánál levő hadmentességi díj kivétel hivatalban, minden további téves kivétel illetéggel megrovatás kikerülése céljából munkaadóikkal együtt — mulatlanul megjelenjenek: mert ellenkező esetben az idezett törvényczikk 20. § sa alapján a resajok kivett hadmentességi díj háromszoros egész hatszoros összegével megfelelő pénzbírsággal fognak büntetve.

* **Érdekes színházi este** lesz a peteki a nemiben Kecskányinének, színházunk legkitűnőbb nőtágyának leendő a jutalomjátéka, mely alkalommal „A farsangi iskola” cz. kacsagató vigjáték kerül színre, melyen Kecskányinének főszerepe van. Azt hisszük ezzel mindent elmondottunk.

* **Thea estély.** Ma este Böhm Sámuel czeplő-utcai jóhírű kavéházában a Magyar testvérek zenekarának közreműködése mellett thea estély tartatik, melyre felhívjuk a közönség figyelmét.

* **Tűz.** A múlt éjjel helybeli polgár Kertész Istvánnak egyik tanyáján levő dohányraktar nagymennyiségű dohányanyagot leégett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

* **A csángó magyarok.** A kik tegnap Szegeden jártak, hogy Nagy György kormánybiztossal a csángók betelepítésére iránt értekezzenek, ma reggel a fővárosba érkeztek. A küldötteknek hat tagja van; vezetője Tonka Károly andrásfalvai ref. lelkes, vele vannak: Kántor János Andrásfalva főcurator, Caobot Andrá László György, Darabos Mihály és Kerekes Sámuel. Mind megtermett szép alakok s a tiszteletes ur kivételével parasztruhát viselnek, a mely áll nagy kucsmából fehér poasztórúkból, sötét szűrből s magasztárú csizmából.

* **Bosznyból** felgyújtotta két váncsodilégény a napokban L. F. bérlő szénakészletét. A bérlő már nem ez alkalommal tapasztalja a váncsodiak rosszkarátát. — Utóbbi időben pláne fegyveres emberekkel őriztette saját személyét és vagyonát. A szerencsétlenség azonban, mint az „S” írja mégis megsejt rajta. A két váncsodilégényt, kiket a gyámok szállítására bízották a vizsgálat ellentük.

legényt, kiket a gyámok szállítására bízották a vizsgálat ellentük.

* **Eredeti es** egy temesvári napi fényesen kiállított a szedi Temesvár és a szes szépeinek arczának ajánlja föl. A albumban fognak urakból bizottság száz legszebb nőek ki és helyezték el.

* **Istóczy-kal** laposok Istóczy közé mag, hogy nevére e pagot készítsenek, s nevét viselnék. Istóczy rések készséggel formája csak annyit mert Kossuth kalpaennél egy kissé magcsélesző és olcsó. A nagyobb részt e kalpaesten is már látható.

* **A viharek.** az adriai tengeren egy szerencsétlenség. A közelmúlt napok sebb viharas a fűmőtávolságban elveszett daja ellent a hullámok hajós nép megmenek.

* **A soroksári** áldozatainak holttestei órákor, Helmbacher felhívására. Kis M. holttesteknek orvostanboncolása végett a kamrájába beszállított külön külön kocsi vitt kisért. A boncolást toniják és pedig a város: dr. Lechner Károly, pr. Szikszay Sándor, Pechy János törmütt előrelátólag kért a legkisebb köveszik. A vizsgálati bizottság a boncolást tartalmazó jegy vélemény ennek fol vagy holnapután lesz törvényszékhez betervegyt felteknek, vajjon a tettesek lövéiinteztetek, vajjon az okozók voltak, mert a szerencsétlenség a seb következtében elállt ilyen állapotban hurczoltatván, ott me

* **A kormány** új tervével lepett le Gusztáv Münchenben fogatkozását meglet a általa kombinált alkalmazása helyett kalmaz, melynek jap külföldi körti forgalmozásai a kerekézek periferiájára te a függőyes tengelyek kek félg kerekézek mely a gépek s embelyeség fölött van a len, hogy az ekként mű rendszer, vagy mérgöben irányozható, moidal felé kell forognvezőkerek a másik sabban gördül. Hogy lehetőleg a legjobbat központjára irányítás részében oly bebiztos pontosan megfeleljen a géptár feső fele ált

* **Kettős lefe** jelentik, hogy ott e hőköt testvért, Trzyrolyt végeztek ki rá. A testvérek ez év jan kowsky Vincze földbin és Terespol közt megnyétől, melyben csak megfosztották. János mialatt Károly disz kessel nyakát elmetstetk után János meny Terespolba, kit kocsihozza haza, a megölt azután elfogták őket. A

lik káplán kísérté a

Arvájának gyászát...
A G O K.
Kaszáló kérdésben...
Egy csomó ké...
Mégint meg...
Az 1880. évi...
Az 1882-ik...
Az 1883. évi...
Az 1884-ik...
Az 1885-ik...
Az 1886-ik...
Az 1887-ik...
Az 1888-ik...
Az 1889-ik...
Az 1890-ik...
Az 1891-ik...
Az 1892-ik...
Az 1893-ik...
Az 1894-ik...
Az 1895-ik...
Az 1896-ik...
Az 1897-ik...
Az 1898-ik...
Az 1899-ik...
Az 1900-ik...

legényt, kiket a gyant sulya terhel, be szállították a b-nyfalui járásbírószághoz, hol a vizsgálat ellenük megindították.
* **Eredeti eszmével foglalkozik** egy tomesvári napi lap munkatársa. Egy fényesen kiállított albumban össze akarja szedni Temesvár és Délmagyarország összes szépeinek arcképét, hogy a királynénak ajánlja föl. A fényképek kabinet albumban fognak elkészíttetni. Előkelő urakból bizottság fog alakíttatni, hogy a száz legzebb nőnek arcképét válaszzák ki és helyezték el az albumban.

* **Istóczy-kalpag.** Az újpesti kalaposok Istóczyt közelebb fölkerítették engedné meg, hogy nevére egészen új divatu kalpagot készítsenek, s azok „Istóczy-kalpag“ nevét viselnek. Istóczy a kalaposok ké réseinek készséggel engedett. E kalpag formája csak annyiban különbözik az is mert Kossuth kalpagtól, hogy karimája ennél egy kissé magasabb. Különbözik igen az öltözék és olcsó. Az újpesti polgárok nagyobb részt e kalpagot hordják. Budapest is már láthatni belőlük.

* **A viharok.** melyek egy idő óta az ádriai tengeren uralkodnak, már nem egy szerencsétlenségnek voltak előidézői. A közelmúlt napok egyik éjjelén két kisebb viharos a fűmél kikötő előtt csekély távolságban elvisszta. Az egyik hajó gazdája eittat a hullámokban, míg a többi hajós nép megmenekült.

* **A soroksári rablógylkosság** áldozatainak holttestét tegnap délután 6 órakor, Helmbacher Nándor vizsgálóbíró felhívására Kiss Mihály esendbiztos, a holttesteknek orvostörvényszékileg való boncolása végett a Rókus kórház hullakamrájába szállította. A holttesteket külön külön kocsi vitte s két-két pandur kísérte. A boncolást ma délután fogantatják és pedig a vizsgálóbíró jelenlétében: dr. Lechner Károly törvényszéki orvos, pr. Szikszay Sándor börtönorvos és dr. Pechy János törvényszéki orvos. A műtét előrelátólag késő estig fog tartani mert a legkisebb körülményt is számba veszik. A vizsgálóbíró egész délelőt dolgozott az orvosokhoz intézendő kérdőpon tokat tartalmazó jegyzőkönyvön. Az orvosi vélemény ennek folytán csak holnap vagy holnapután lesz az orvosok által a törvényszékhez beterjeszhető. Különösen nagy súlyt fektetnek arra a körülményre, vajjon a tettesek lövései milyen távolságból inteztettek, vajjon azok közvetlen halált okozók voltak, mert feltehető az is, hogy a szerencsétlenség a lövés által okozott seb következtében elkábitak s a támadók által ilyen állapotban a hóval telt árokba hurcoltatván, ott meggyáztak.

* **A kormányozható léghajónak,** új tervével lépett legközelebb fel Koch Gusztáv Münchenben. Az eddigi kísérletek fogyatkozásait meglehetősen távol tartotta az általa kombinált rendszertől. A csavar alkalmazása helyett hét evezőkerék alkalmaz, melynek lapátjai azonban nem a külső körül forognak, hanem saját szerű mozgással a kerekek visszafordulásakor ezek periferiájára fekszenek le. Ezerföldtől a függőleges tengelyek körül forgó e kerekek félig kerékszekerényben mozognak, mely a gépek s emberek felvitelére szánt helyiség fölött van alkalmazva. Kétségtelen, hogy az ekként összeállított légi jármű rendes, vagy mérsékelt mozgású levegőben irányozható, melynek mindig azon oldal felé kell forognia, melyen az egyik evezőkerék a másik oldalán levőnél lassabban gördül. Hogy a kerekek hatása lehetőleg a leghajó ellentámasz lapjának központjára irányítsassék, a léggömb alsó részében oly beállítást ajánl Koch, a mely pontosan megfeleljen a kerékszekerény s a géptár felső fele által elfoglalt térnek.

* **Kettős lefejezés.** Grandenzből jelentik, hogy ott e hó 2-án reggel 8 órakor két testvért, Trzynski Jánost és Károlyt végezték ki rablógylkosság miatt. A testvérek ez év január hó 3-án Radkowsky Vince földbirtokost Heinrichsdorf és Terespol közt meggyilkolták és erszényétől, melyben csak 5 mark volt megfogóztották. János lefogta Rudkowskit, mialatt Károly disznóölésre előkészített kessél nyakát elmeteszette. Borzasztó tetek után János menyasszonyához mentek Terespolba, kit kocsival küldöttek el, hogy hozza haza „a megölt disznót.“ Nemsokára azután elfogták őket. A vesztőhelyre katólikus káplán kísérte a vádlottakat a lélek

harang folytonos kongása között és miután a halálos ítéletet újból felolvasták előttük, átadták a bakónak. T. János bűnbánólag viselte magát. Mintán a hóhér legényei levették őket, önként hajította fejét a tőkére. Lefejeztetése után Károlyt vezették elő a tőkét pedig megtisztították a vértől. Károly kibírólag viselte magát, — és mikor a hóhér legényei le akarták vetkőztetni, azt mondta: „Hagyják csak, magam vetkőzöm le.“ Néhány pillanat múlva az ő életét is kioltotta a bárd.

APRÓSÁGOK.

— A színházról. —
Ünnepélyes színt öltött az este színházunk. Egy kedvelt tag jutalomjátéka volt, ki megérdemli az elismerést, ha felelőben 79 frt és néhány krajczárban nyilatkozik is az.
De voltak koszorúk és volt egy szép csokor! Ezek tanuskodnak legjobban arról, hogy Abonyit többen is szeretik.

*
A „márványhölgyek“ című dráma, igen szép emlék a multból, de míg egyfelől anyagi hasznót nem hajtónak bizonyult lenni, másfelől az általa nyújtott szellemi élvezetet sem lelek valémire becsülni.
Igazán játék — a jutalomjáték.

*
Krecsányit dicsérlettel említem föl. Gyönyörű képletet rendezett. A márványhölgyek (Dancz Nina, Medgyeszi Evein, Závodszy T.) elragadó szépek voltak. A Győre által reprodukált alak a családtag hű volt.

De legzebb volt a színpad jobb oldalára állított mellészor (Ábrányi M.)
Kutatunk emlékeik közt, hogy kit ábrázolhat? Tény, hogy hasonlított a milói Vénuszhoz. De véletlenül erősen huzott Polykét Junójához (legalább a feje). A néma szobor alakján az esztetikai gyönyört előidéző kellékek ragyognak.

*
Az előadásról a színi referens ír, így nekem nincs mit hozzászólni. Egyébíránt öszintén megvallva, az este is többsöt láttam mint — halottam.

*
Elegáns öltözékek nem ríkan szerepelnek színpadunkon. A hölgyek szinte verszenyzenek vele.

Az este Iványi Mariška öltözéke tűnt föl. Szép hogy szerény pár szóért nem sajnált ruhát, fáradságot.

*
A műsor a min hallottuk össze van állítva. Szombaton, vasárnap: „Száz szűz“ pénteken: „Farsangi iskola“, ma Furcsa háború és holnap — Nana!
Valaki azt mondta erre: No no!
Csak aztán azt ne kellesék sohajtani hogy: haj, haj! . . .

*
Érdekes lesz a Krecsányiné jutalomjátéka. Hogy miért? Idő előtti volna elárulni. Annyit megsegünk, hogy Iványi Mariška népdalokat fog énekelni.

*
A „Száz szűz“ előadása iránt is mutatkozik érdeklődés. Különösen a színlapra kíváncsi egyelőre a közönség erősebb neme. Hogy kik fognak játszani benne? Hát a kik a „Nap és Hold“ ban. — Nem kell félni semmitől, hisz ez is színdarab!
Hanem azért csak megnézzük!

*
„Mariskának!“
Ilyen című vers küldött be szerkesztőségünkbe, melyben szerelmi ömlengés van színházunk egyik Mariskájához.

Nem akarva kellemetlenséget okozni senkinek, félre tettük a verset, hisz h é t M a r i s k á t o j t e n e k é t s é g b e a k e g y e t l e n p o e m a !
Mt pedig tiszteljük a gyöngéd érzelmeket.

S z i n h á z .

(T. L.) Kedden, december 5-ikén Abonyi Gyula jutalomjátékát adott: A márványhölgyek, dráma 5 felvonásban. Irta: Barriére (?) Szerintük: ifj. Dumas Sándor.
Gyönyörű fogadtatásban részesült Abonyi Gyula, közönségünk e kiválóan kedvelt színésze a rendkívül kellemetlen idő, daczára is nagy számmal egybegyűlt közönség részéről.

A szebbnél szebb koszorúk egyik feliratát ide igtatjuk: „A művészet elismerésül. Tóbiás N. kárpitos in a s“
Ehhez — azt hisszük nem kell kommentár.

A jutalmazott debreczeni jó barátai részéről szintén részesült meglepetésben. A márványcsoportozat remek látványt nyújtott. Dancz Ninát és Abonyit a szépen sikerült jelenetek után méltán tapsolta a közönség.

A páholy bérlő közönség valamint a Dancz Nina és Benedek József jutalomjátéka alkalmával, ugy ez estén is erősen tüntetett távollétével.

Többször elmondottuk már, hogy a bérlő közönség e magatartásának miféle szempontokból van jogosultsága. S azért ez alkalommal is csak ismételtlen hangsúlyozzuk, hogy: nagyon ideje volna jövőre, ha a bérlő 180 előadásra hirdettetének s a jutalomjátékok bérletfolyamban adatának. Így aztán sem a legtöbbet áldozó közönség nem zárhatná ki egyes estéről, sem a legérdemesebb s legszorgalmasabb tagjai a színtársulatnak nem keserítették el azon közönség közönye által, melynek elismerése a legbecesebb a színeztől.

Nagyszámú közönség.

* * *

A tegnapi előadással véget ért a harmadik kis bérlet. Előadattak a következő darabok, következő eredménnyel:

1. A Czigány, (Köz. sz. közönség.)
2. A könyvtárnok, vigj. (Ujd. köz. sz. közönség.)
3. A furcsa háború, operette. (Telt ház)
4. Nap és hold, operette. (Kis sz. közönség.)
5. Serge Panine, színmű. (Kis sz. közönség.)
6. A dragonyosok, operette. (Kis sz. közönség.)
7. A tronkereső szomorujáték. (Kis sz. közönség.)
8. Argyl és tündér Iona, néprege. (Nagy sz. közönség.)
9. Szökött katoná, nsz. (Nagy sz. közönség.)
10. Fenn az ernyő nincsen kas, vigj. (Nagy sz. közönség.)
11. Dalos Pista énekes vigj. (Köz. sz. közönség.)
12. Fidibus, bohózat. (Köz. sz. közönség.)
13. Az üdözött honvédek, szm. (Kis sz. közönség.)
14. A piros bóbítas kis leány, nsz. ujd. (Köz. sz. közönség.)
15. Dunanan apó és fia utazása, operette. (Telt ház.)
16. Tékózló, tündéreg, (Köz. sz. közönség.)
17. A vörös sapka, nsz. (Köz. sz. közönség.)
18. Nana, színmű, ujd. (Nagy. sz. közönség.)
19. Nap és hold, operette. (Köz. sz. közönség.)
20. Mukányi, vigj. (Köz. sz. közönség.)
21. Methuzalem herceg, operette. (Köz. sz. közönség.)
22. A neslei torony, dráma. (Köz. sz. közönség.)
23. A piros bugyelaris, nsz. (Köz. sz. közönség.)

Az előadások precizitását ez alkalommal is kiemeljük.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Csütörtök, decz. 7-én

adatik

N A N A.

Dráma 7 feiv.

Pénteken:

Farsangi iskola.

VASUT.

Debreczenből indul:

N. Váradi-B. pest felé	d. e. 11 ó. 57 p.
" "	este 9 ó.
Szatmár felé	d. e. 4 ó. 15 p.
" "	d. u. 3 ó. 49 p.
Kassa felé	d. e. 7 ó. 57 p.
" "	d. u. 3 ó. 39 p.

Foglalkozást keresők figyelmébe. Helyi ismerettel bíró egyén, ki tevékenységéről s jelleméről kellő bizonyítványt mutathat fel, s képes némi biztosíték letételére, mint pénzbeszedő (Cassier) alkalmazást nyer. —
Ügynökök jó bizonyítvány s némi ovadék letétele mellett, készpénz fizetés és százalékkal jutalmazott, jövedelmező állást nyernek.
Jó mellék keresetre tehetnek szert: vidéki kereskedők, bizosítási ügynökök postamesterek, néptaniók s mindazon

egyének, kiknek állásával egy világhírű czég gyártmányának terjesztése megfér, — fölvilágosított e lap kiadóhivatala ad, melyhez levélben „Singer“ jelszóval el-latva ajánkozhatni.

Husarak:
Megállapítva s bejelentve 1882. decz. 6-tól decz. 13-ig következők:
48 kr Szentessi Istvánnál szent anna-utca 2267. szám alatt.
Minden többi bejelentett mézszárszékben pedig 50 kr.
Debreczen, 1882. decz. 5-én.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb megte-
n n i méltóztassanak.

Előfizetési árak:

Félévre	5 frt — kr.
Három hóra	2 „ 50 „
Két hóra	1 frt 80 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.
Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiacz, Vecsey-ház küldendők.

A „Debreczen“ kiadóhivatala.

Az értéktözsdeiről.

Cs. k. arany (vert.)	5.67.
" " (kör.)	5.66.
8 frankos arany.	9.48.
20 " "	9.48.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Figyelmeztetés.

Báterködom köztudomásra hozni, hogy boldogult férjem elhunytá követ kezében a volt BERNSTEIN J. és K; czégtől elváltam és az előbbi muukanrők fenntartásával
Bernstein Károly hagyatéka
czég alatt, Nádor utca 16. Béln utca sarkán, dus választékú
asztalos és kárpitos butor-
raktáromat saját árainban eladom.
A n. é. közönséget kérem az előbbi czégben helyezett bizalmat reám ruházni s beces pár-fogásával megtisztelni
Bernstein Károly özvegye.
Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan eszkozöltetnek.
(364.)

Legfinomabb homályos zöld, nagyszemű, valódi, zamatos és erős
kuba-kávét
szállítok vasuton 50 kilónként 83 frtjával, vagy postán 4 3/4 csomagokban, kilónként 1 frt 80 krjával netto, vámmal és bérmentve utánvét mellett.
B. Haiti Triost.
Mindenfélé másnemű kávé olcsó árban raktáron.
(306.)

DIETRICH és GOTTSCHLIG

osztrák és magyar király udvari thea és rum kereskedése,
BUDAPESTEN.
(Alapított 1865.)

Központi iroda, raktár és szállítási helyiség:
IV. ker. régi posta-ut. 10. és váci-utca 18. sz.
Főüzlet: IV. kerület, váci utca 18.
Fiókok: IV. kerület, kigyóttér, és VII. kerület király-utca 15.
ajánlja mindennemű s egyenesen behozott

chinai-orosz theákból

álló dusan felszerelt raktárát

18⁸²/₁₀₀ ki termés és pedig:

Congo	1 kilónként	— 2 font 3 ¹ / ₂ frtól	— 5 frtig.
Souchong	1	2	4 frtól — 8 frtig.
Fekete karaván theák	1	2	7 frtól — 12 frtig.
Vegyített theák	1	2	5 ¹ / ₂ frtól — 12 frtig.
Karaván virág theák	1	2	6 frtól — 12 frtig.
Pecco virág theák	1	2	5 frtól — 10 frtig.

eredeti láoákban 1 kilótól 20 kilóig, eredeti csomagokból 1/16 kilótól 1 kilóig, s igen csinosan kínai díszítéssel ellátott dobozokban 1/8—1 kilóig

Jamaikai rum

egyenesen behozva, a legfinomabb faj 1., 2. és 3. sz.

1 ¹ / ₁₀ literes	= 1 pintes üvegekben	4—2 frtig.
3 ³ / ₁₀ " "	1/2 " "	2,20—1,20
3 ³ / ₁₀₀ " "	1 meszelyes " "	1,10—60 krig.
18 ¹⁸ / ₁₀₀ " "	1/2 " "	56—30 krig.

Jamaikai rum

egyenesen behozva, középfaj. Ismétlődőknak különösen ajánlható.

4. sz. 1 ¹ / ₁₀ literes	= 1 pintes üvegekben	frt 1,50,
5. sz. 1 ¹ / ₁₀ " "	1 " "	frt 1,20.

Brasiliai rum

hatóságilag letéteményezett védjeggyel

1¹/₁₀ literes = 1 pintes üvegek 1 fit, 7/10 literes = 1 itczés üvegekben 55 krjával. Rumot hordókban 25 litertől egész 400 literig = puncheon, szállítunk — Ismétlődők a legelőnyösebb árakban és a legkedvezőbb feltételekben részesülnek.

Részletes árjegyzékkel kívánatra bérmentve és ingyen szolgálunk. Nagy raktárt valódi hollandi liquenrekből, valódi benedikuni, eredeti chertreuse, theasütemények és theaadényekből stb. Piper féle francia pezega főraktára.

Eredeti Ferencz-pálinka
sóval és anélkül.

Dietrich és Gottschlig

cs. kir. udv. szállító be és kiviteli üzletéből.

Ára egy nagy üvegnek 60 kr. egy kisebb üveg 30 kr. használati utasítás-sal együtt. — Ismétlődők jelentékeny árleengedésben részesülnek.

Minthogy a legújabb időben sósbor-szeszünk vignettái gyakori utánzásoknak voltak kitéve, hatóságilag letéteményezett védjegyüket a t. cz. közönségnek különös figyelmébe ajánljuk. (362.)

MENDELOVITS LAJOS.

Van szerencsém a n. közönség becses tudomására juttatni, hogy a Budapesti szalámi gyárából, — mely czég friss, izletes, és tiszta kezelési készítményével a közönség nagyobb megelégedését és bizalmát virta ki magának, ki-uj-utca során levő üzletomban, egy igen dusan és minden igényeknek megfelelő

csemegetárt

rendeztem be, mely berendezéssel a fenti czég eddig kivított jó birnerét növelni fogom. És így a már egész Magyar- és Erdélyországban elterjedt készítmény Debreczenben is sikertűlni fog meghonosítani, — olcsóságánál, jóságánál fogva is. Kapható fizetemben naponta friss készítményű virsli párját 5 krjával, szalámi mázsánként felülv olcsó árban, továbbá veronai szalámi, szalámi mázsák és főtt nyelvek, és még sok mindennemű húsneműek a legnagyobb választékban kicsinyben és nagyban. Ismét elárúsítók olágyben részesülnek. — Biztosítom a n. é. közönséget, hogy a tiszta kezelési csemegékkel meggyertem a t. közönség megelégedését.

Egyszersmind értesitem a n. é. közönséget, hogy nálam stajersorsági aranyhalak 20 krajczárjával melyek a legszebb és legolcsóbb karácsonyi és újévi ajándékoknak igen alkalmasak, ugy-zinte újévi üdvözlő-jegyek is a legnagyobb választékban kaphatók. — Továbbá kaphatók üzletomban nagyurdi gőz és kádifűző-jegyek. Végül tisztelettel felkérem a helybeli és vidéki kereskedő urakat, hogy karácsonyi és újévi élesztő szükségleteiket levelileg megrendelni szíveskedjenek, hogy az élesztővel kellő időben és friss állapotban szolgálhassák. Ajánlom ismételve a raktáromban levő GSCHWINDT-féle kitűnő élesztőt, melynek dekás csomagja 44 kr; kitűnő export 50 dekás csomag 30 kr. Mielőbbi megrendelést várva

Mendelovits Lajos

főpiacz, kisuj utca szegleten a városházzal szemben

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

400,000 márka

főnyereményt nyujt legjobban esetben a hamburgi pénzorsolás, mely az állam által jóváhagyott és biztosított. Az új terv előnyös beosztása abból áll, hogy néhány hét folyama alatt 7 osztályban 47,600 nyeresemények biztosan kiosoroltatnak, és e közt esztelg 400,000 márknyi főnyeresemény, azonkívül pedig

1 nyer. á m. 250,000	3 ny. á m. 8000
1 nyer. á m. 150,000	3 ny. á m. 6000
1 nyer. á m. 100,000	54 ny. á m. 4000
1 nyer. á m. 60,000	108 ny. á m. 3000
1 nyer. á m. 50,000	261 ny. á m. 2000
2 nyer. á m. 40,000	10 ny. á m. 1500
3 nyer. á m. 30,000	3 ny. á m. 1200
1 nyer. á m. 25,000	580 ny. á m. 1000
4 nyer. á m. 20,000	1073 ny. á m. 500
2 nyer. á m. 15,000	27,069 ny. á m. 145
1 nyer. á m. 12,000	18,436 ny. 300, 200,
24 nyer. á m. 19,000	150, 123, 100, 94, 50,
	40, 20.

E nyereseményekből először 4000 húzás lesz 116,200 m. összekig.

Az első húzás kiválatosan

már meg van állapítva

E nagy az állam által biztosított pénzorsolás legközelebb bi első húzásához kerül 1 egész ered. sorj. csak 6 m. vagy 3,50 krt. o. é.

1 fél " " " 3 m. " 1 ¹ / ₄ frt o. é.
1 negyed " " " 1 ¹ / ₂ m. " 90 krt o. é.

Mindennemű megrendelés az összeg beküldése vagy posta beizetés mellett azonnal teljesítettik, és mindenki tőlük egy az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyet kap. Megrendelésekhez, melyeknél az alatt látható megrendelési ívet használni kerjük, a szükséges hivatalos tervek ingyen mellékeltek, melyekből ép egy a nyeresemények beosztása illetőleg osztályuk mint az illető betétek kitűnnek, és megrendelőinknek minden húzás után felszólítás nélkül küldjük a hivatalos lajstromokat.

Ha sorsjegyeink nem tetszenének a közönségnek úgy azokat a húzás előtt árának visszavizsgálata mellett visszavesszük. A nyeresemények kiizetése mindenkor pontosan állami biztosíték mellett történik.

Házunkat mindenkor kedvelte a szerencse, és megrendelőinknek már sokszor fizettünk ki, egyebek közt 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb. márkával.

Előre látható, hogy egy ily szilárd elapon épült válllattal mindenütt határozott részvetelre: bizonyosan számíthatni, miért is az iránt kerjük, hogy minden megrendelésnek eleget tethassunk, kerjük a rendeléseket a közelebbi húzás miatt azonnal egyenesen a következő czimhez intézni:

KAUFMANN és SIMON

bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

Utóirat. Köszönjük az eddig bennünk helyezett bizalmat és a midőn az új sorsolás alkalmából résztvevésre meghívjuk, biztosítjuk, hogy ezuttal is törekvésünk leendő pontos és lelkiismeretes kiszolgáltatás által megrendelőink teljes megelégedését kiérdemelni.

A fenebbiek.

Maria-celi

gyomor-cseppek;

jeles hatáau gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen,

és felülmulhatatlan az étvágy-hiány, gyomor-nyálkahártya-gyulladás, gasag, undor és hányás, főtűzés (ha az a gyomorból ered), gyomorpanaszok, székességek, a gyomornak túlterheltsége és az ital által, gillanás, lép- és májbetegségek, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcsé ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothachnek V. Emil Gülti Nándor gyógyszerész uraknál, valamint az osztr.-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárában és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.
Brady Károly,
„az őrangyalhoz” címzett gyógyszerárában
Kremsierben, Morvaországban.

Melbourne 1881. I. díj. Ezüst érem

Zenélőművek,

4—200 darabot játszva; expressióval vagy a nélkül, mandolina, dob, harang, kasztagnetták, égi hangok, hárfafajáték, stb.

Zenélőszelencék,

2—16 darabot játszva, továbbá neccsáirek, szivarállványok, s svájci házacskák, fénykép albumok, írőszerek, keztűszekrények, levélnéhezedekek, virágvázak, szivartárcsák, dohány szelencék, munka asztalok, palaczkok, söröspoharak, pénzárcazak, székek, stb., mindez zenélés Mindenkor a legújabbat és legjellegesebbet ajánl

HELLER J. H. Berben (Svájci)

Csak közvetlen megrendelés mellett jóállás a valódiságért; képes árjegyzékeket bérmentve küldök.

— Az újévi üdvözlő-jegyek 30-35 kr. között, a karácsonyi üdvözlő-jegyek 20-30 kr. között, a legújabbat és legjellegesebbet ajánl

Halljátok és csodáljátok!

Hogy a számos utánrendelvényeknek megfelelőhessenek, kénytelen voltam egy bukotti nagy brittania ezüst gyártót a megmaradt „u j o n n a n j a v i t o t t b r i t t a n i a e z ü s t ö t” megvenni; ennek folytán az mindenáron, vagyis helyesebben „m a j d n e m i n g y e n e” elárusítottak.

Az összeg előleges beküldése mellett, vagy 850 kr. utánvétel mellett mindenki a következő 53 tárgyat, a valódi értékének negyedréseért kapja.

- 6 drb. legfinomabb valódi aczélnyelű kés
- 6 " legfinomabb villa
- 6 " masszív evőkkanál
- 12 " ugyanolyan kávéskanál
- 6 " dessert vagy gyermek kés
- 6 " " " villa
- 6 " legfinomabb késtartó
- 1 " nehéz levesmerő kanál legf.
- 1 " " tejmerő kanál
- 1 " tablet 30 cm.
- 2 " tranahir kés és villa

Az 53 db. ára ezelőtt 30 frt volt, és ma összesen 8 frt 50 kr-ért kapható.

Az 53 db. tárgy mindenikén: „Valódi u j o n n a n j a v i t o t t b r i t t a n i a” gyári bélyegzet olvasható és a legfinomabb ércből készülték, az az egyedüli, mely 25 évi használat után a valódi ezüsttől meg nem különböztethető, a melyért az alanti jótálló nyilatkozat szól.

J ó t á l l ó l e v é l: Ezennel kinyilvánítom, hogy tőlem vásárolt minden garnitúrát az egész összeget visszaadom, ha a tárgyak 25 évnél előbb megfeketednének.

A fentebbi garnitúrák óriási elárúsítása miatt, ajánlandó leggyorsabb megrendelés és pedig e következő czégnél:

Nelken L.

brittania-ezüst-gyári-főraktár

Bécs, I. Mária Theresienstrasse No. 32.

U. i. A kinek a garnitúra nem tetszik, az minden szónéklül visszakapja pénzét. Tiszító-por a brittaniai ezüsthöz 15 kr-ért kapható egy nagy skatula.

Első
Helyben
Egy évre 10 frt.
Fél évre 5.
Előzetési pénz
Főpiacz, VECSEY
közönségbe
Első
TELEGGI K. I.
KAROLY könyv
szerkesztéséig

Az öt éves

(—s) A kormányzant indult meg a képviselők névére választassanak természetesen képviselői körökben mon, és siet annak vényjavaslat alak

Mi ennek az dunk barátai lennük, hogy sehogy nyugodni, hanem szakolják.

Sok, nagyon zott abból a Sand erre a nemzetre. látot képez már a történetében. Kifő régi formájából, kedvező átalakítás nemzet legéletreva vettek 18ie jogait, talan utra a közö

S most — ön is igyekeznek mar mely mamejuk sze hogy háromvenken allania, s igy dului.

Csakis az le hogy a három év „esely” az állást. Más indokot nem hozhatnak föl egy

Miért legyen évenként képviselő sanak? Magyarorség van erre a nek gyakorolhatas szen tapasztaljuk, év alatt is megvárazatja, s a köpen

A „DEBRECZEN

Szerelem és f

Elbesz
Garay J

(Folyta

Egész váratlanul ifu jeient meglátogat közé sorozható, minok szentét mindjart az eis nyerk. Ktönben arca itelete szerint mondhat nem tartják annak, de kabb szeretetremelő. U több rajta, mint a férf szemek mutatnak mélyg Ajkai körül finom redő egyénekhez, kik már szembeszallottak az ele képükön a derűtséget is tyol, melyek szívük igyekeznek eltakarni, E mieg ellentétben áll le inak könnyedsége s az egész lényén előmők.

— Isten hozta, D melyen az érkezett A Az ifju udvarias szöntést s a következő mellett állott, ennek jo gyöngédséggel emelve Kőcsag zavarba j